

Zaključno možemo realno pretpostaviti da model kotača pripada nosiocima kulture polja sa žarama kasnoga brončanog doba ili njihovim najranijim potomcima početkom starijeg željeznog doba, tj. vremenu između 13. i 8. st. p.n.e. S obzirom na nedostatak takvih predmeta kod nas, naročito u sjevernoj Hrvatskoj, valjat će u budućnosti obratiti veću pažnju povezanosti naših krajeva sa sjevernjim dijelovima Karpatske kotline.

Ein Radmodell aus Miklinovec bei Koprivnica

Bei den Ausgrabungen der Gasleitungen im östlichen Vorort von Koprivnica, namens Miklinovec (Fundort Donašice) wurde im Jahr 1985 das kleine Radmodell aus Ton gefunden (T. 1:1), das sich von den sgn Übergangsform aus Apatovac (T. 1:2) vollkommen unterscheidet. Es wurde in der oberen Bodenschicht gefunden, zusammen mit den Keramikresten aus der Spätbronzezeit und älteren Eisenzeit. Das Modell ist nicht mit den frühesten Exemplaren zu vergleichen wie es z.B. diejenigen aus Budakalasz oder Szigetszentmarton (Baden-Kultur)⁵ sind, und kontrastiert mit allen bis heute in Jugoslawien entdeckten Modellen.

Im Bezug auf gute Anallogien ausserhalb Jugoslawiens (Ottomány, Nordsyrien, Hama - T.1:3-5),¹¹ und besonders bronzezeitliche Anallogien mit selbständigen Rädern oder denjenigen, die als ein Wagenteil funktioniert haben in den Kulturen der Bronzezeit in den nördlichen Teilen des Karpatenbeckens, nehmen wir an, dass unser Modell zu der

Urnenfelderkultur der späten Bronzezeit oder der frühesten Phase der älteren Eisenzeit gehört.

Übersetzen: Oka Ričko

Bilješke:

1 Rekognosciranje zajedno obavili Z. Marković, arheolog i I. Fluki, konzervator MGKc, dok su jedan dio rekognosciranja kasnije obavili autor i V. Kolarek, domar-preparator MGKc. Citeži uz ovaj tekst: Z. Marković. Primjerak iz Apatovca: po J. Korošecu 1962; ostali citeži po I. Bóna 1960.

2 Apatovac: J. KOROŠEC, Nekaj neolitskih in eneolitskih problemov v okolici Križevcev na Hrvatskem, Zbornik Fil. fak. IV/1, Ljubljana 1962, 40, T.1:11; Vučedol: R. R. SCHMIDT, Die Burg Vučedol, Zagreb 1945, T.48:8; Ljubljansko barje: P. i J. KOROŠEC, Najdbe s količarskih naselbin pri Igri na Ljubljanskem barju, Arh. kat. Slov. 3, Ljubljana 1969, T.71:19,30, T.72:14,22.

3 I. BÓNA, Acta Arch. Acad. Sc. Hung. 12, Budapest 1960 (dalje: I. BÓNA 1960), 83 i d.

4 Vučedol: R. R. SCHMIDT, o.c. 102-103, T.48:9,10; Vatin: I. BÓNA 1960, Fig. 5:1-3; Dupljaja: Z. LETICA, Antropomorfne figurine brončanog doba u Jugoslaviji, Diss. et Mon. 16, Beograd 1973, 74, T. 10, T. 11.

5 N. KALICZ, Sovjetskaja arheologija 2, Moskva 1976, 106 i d. također Ris. 1

6 I. BÓNA 1960, Fig. 7; I. BÓNA, Die mittlere Bronzezeit Ungarns und ihre südöstlichen Beziehungen, Arch. Hung. s.n. 49, Budapest 1975. (dalje: I. BÓNA 1975), Verbreitungskarte 10

7 J. DULAR, Podzemelj, Kat. in mon. 16, Ljubljana 1978, T. 29:1

8 N. KALICZ, Die Frühbronzezeit in Nordost-Ungarn, Arch. Hung. s.n. 45, Budapest 1968, 158

9 M. NOVOTNÁ - B. NOVOTNÝ, Kulturen der Frühbronzezeit des Karpatenbeckens und Nordbalkans, Balk. inst. SANU ser. Bacano-Pannonica, Beograd 1974, 230; I. BÓNA 1975, 254-255

10 I. BÓNA 1975, 255

11 I. BÓNA 1960, Fig. 5:6, T. 67:3a-3b

Marina ŠIMEK, Gradski muzej Varaždin

Novi podaci o lokalitetu Šarnjak kod Šemovca

Lokalitet Šarnjak nalazi se cca 1 km južno od sela Šemovec, Štefanec i Štefanec-Marof u plodnom nizinskom području n.v. oko 162 m, u kojem se na nekoliko mjeseta uočavaju blaga uvišenja relativne visine cca 0,50 m. Područje na kojem je konstatirano arheološko nalazište veličine je cca 2 x 3 km, s juga ga zatvara

regulirani tok Plitvice, a prema sjeveru proteže se do rubnih dijelova ovih triju sela. Rekognosciranjima provedenim tokom 1986. g. na ovom području, koje je tada bilo pod pašnjacima i šumarcima, nisu sakupljeni nikakvi površinski nalazi. Tek nakon provedenih komasacionih radova moglo se sa sigurnošću

tvrditi da se ovdje nalazi površinski vrlo prostrani lokalitet, te da je ovo područje bilo naseljavano kroz duži vremenski period.

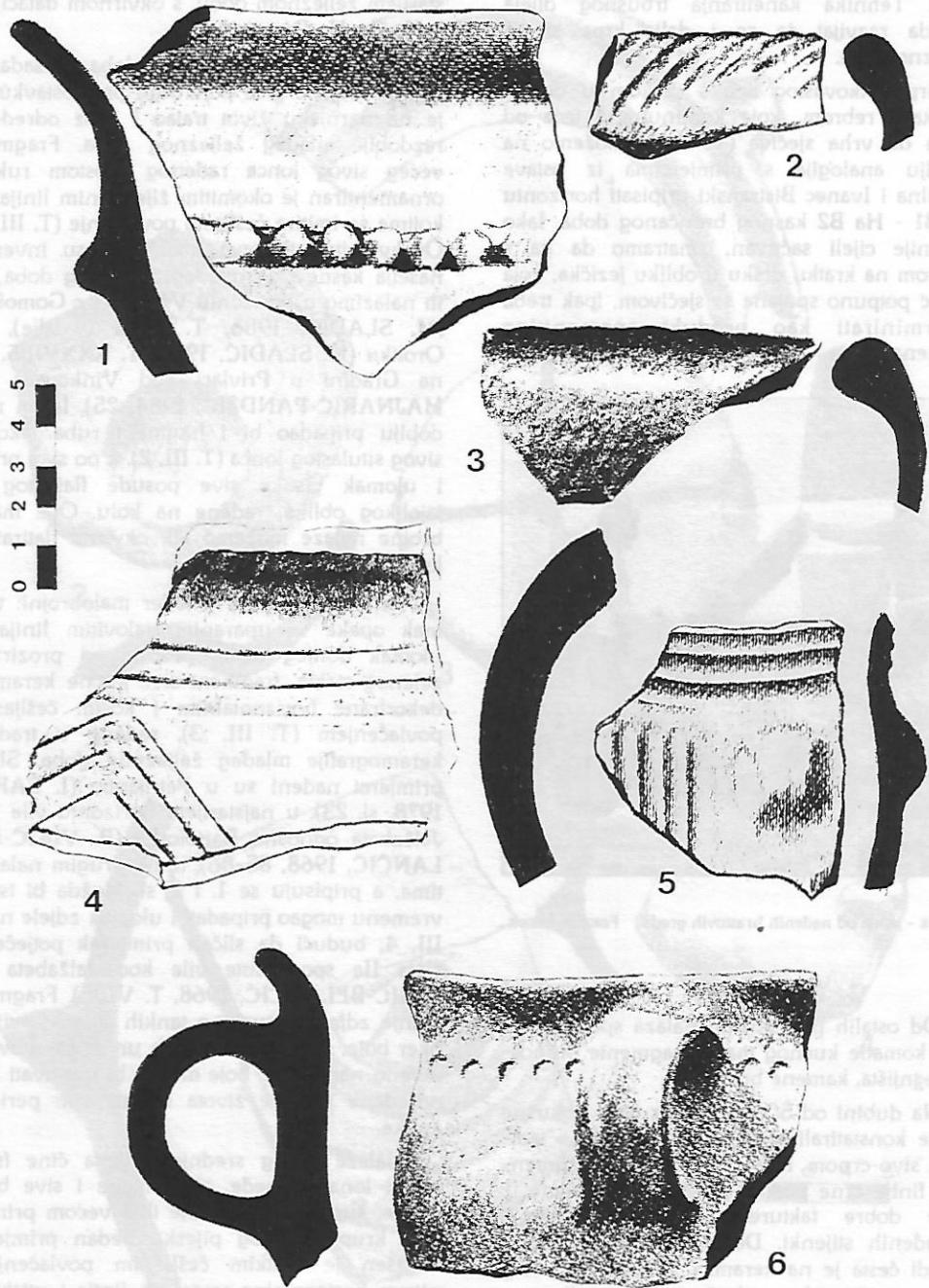
U vrijeme regulacije Plitvice 1966. g. sakupio je M. Fulir iz Varaždina prve nalaze, koji su signalizirali postojanje arheološkog lokaliteta. materijal je prikupljen iz profila proširenog korita, a od nalaza M. Fulir spominje iliro-keltsku keramiku, grumenje šljake, životinjske kosti, te grijalice i vretenca (M. FULIR, 1969, 409-411). O rasprostiranju nalazišta i njegovoj veličini nije se u to vrijeme moglo gotovo ništa zaključiti.

Rekognosciranja provedena u nekoliko navrata 1988. g. nakon što je zemljiste premljeno za poljoprivrednu proizvodnju, omogućila su donošenje nekih novih zaključaka o nalazištu Šarnjak. U svibnju iste godine iskopali smo i 2 manje pokušne sonde, koje su pokazale da lokalitet ipak nije u potpunosti uništen, te da što hitnije treba započeti sa zaštitnim iskopavanjima. Na velikoj površini ovog nizinskog terena prikupljena je znatna količina arheoloških nalaza koji, s obzirom na kronološko-tipološka obilježja, padaju širokom vremenskom rasponu od mlađeg brončanog doba do razvijenog srednjeg vijeka. Uočili smo da je najveća gustoća nalaza upravo na blago povиšenim dijelovima lokaliteta, koji niti prije komasacije nisu bili znatno viši. Sa čeka, koje su postavljene uz Plitvicu i kanale, mogu se dobro uočiti razlike u obojenosti tla. Tamne mrlje, kao one nešto teže uočljive s rijetkim utruscima crveno zapećene zemlje, tako i one izrazito crne s mnogo ugljena otkrivaju devastirane objekte iz raznih perioda. Na južnom dijelu lokaliteta, na ranije muljevitom i podvodnom terenu uz tok Plitvice, otkrili smo veći broj zašiljenih, obrađenih hrastovih stupova i nekoliko greda, koje su kod radova mehanizacijom izvučene iz sloja mulja (sl. 1). Jasno je da ćemo o starosti ovih ostataka drvene arhitekture nešto više saznati tek nakon obavljene C¹⁴ analize, no već i činjenica da je drvena grada pronalažena na području dugom nekoliko stotina metara, a da mještani ne pamte nikakav drveni objekt (most, mlin) na ovom mjestu, daje ovim nalazima određenu dimenziju. Da li smijemo pomicati na neke objekte sojeničarskog tipa na ovom često plavljenom i vlažnom terenu uz korito rijeke?

Iz velike količine površinskih nalaza može se odvojiti nekoliko grupa. Najstariji do sada prikupljeni nalazi označavaju horizont završne

kulture polja sa žarama i njen prijelaz na starije željezno doba. Veći broj ulomaka grube i prijelazne keramike oker, smeđe, crvene ili sive boje ne može se sa sigurnošću pripisati niti isključivo mlađem brončanom, niti starijem željeznom dobu. To su npr. fragmenti lonaca grubljih neravnih stijenki bombastog ili jajolikog oblika, često ukrašeni plastičnom rebrom raščlanjenim otiscima prsta ili instrumenta (T. I, 1). Lonci ovog tipa različito varirani poznati su npr. s Ptujskog grada (J. KOROŠEC, 1951, 188), iz Kranja (J. HORVAT, 1984, 154), sa nalazišta Delovi-Grede I (Z. MARKOVIĆ, 1984, T1/3; T3/2). Najčešći su tip grubog posuda na nalazišta kulture polja sa žarama, a traju sve do u Ha C vrijeme. Na Šarnjaku je nađeno i nekoliko ulomaka zdjela uvučenog glatkog ili kaneliranog oboda. Kanellure su kose i široke (T. I, 3), a samo jedan fragment ima kose guste žljebove (T. I, 2). Ovakve zdjele uobičajene su i vrlo česte u keramičkoj produkciji kulture polja sa žarama, no mlađi tipovi traju i kroz Ha C vrijeme. Spominjemo slične primjerke sa nama bližih nalazišta: Križevci - Ciglana (Z. HOMEN, 1982, T. I/1), Delovi-Grede I (Z. MARKOVIĆ, 1984, T. 2/2,3; T.3/1) i Farkašić P u Podravini (Z. MARKOVIĆ, 1982, T.7/8,10). Fragmenti udubljenih, tzv. omfalos-dna (T-II,2) također nisu podesni za detaljnije kronološko opredjeljenje keramike s obzirom da su takva dna česta na posudu kako kasnobrončanog, tako i starijeg željezneg doba. To potvrđuju nalazi iz naselja u Ptiju (J. KOROŠEC, 1951, Sl. 9,20), na gradini Kiringrad (D. BALEN-LETUNIĆ, 1987, T. 4/1), te na Farkašiću P (Z. Marković, 1982, T. 8/2, 5).

Iz grupe utega i kolutova, koji su nađeni grupirani na uskom prostoru (možda se radi o razorenom objektu s tkalačkim stanom?), izdvaja se kolut dekoriran pseudovrpčastim motivom, tipičnim za Ha B horizont (T.II, 3). Analogije nalazimo na području sjeverozapadne Hrvatske, u Sloveniji, sjevernoj Bosni (S: PSAHIĆ, 1972, T. 8/5; M. ŠIMEK, 1985, T. II/5,6; Z. MARIĆ, 1960-1961, T. I/3; T. II/3, 10, 11). Na prijelaznom posudu javlja se dekoracija izvedena plitkim žljebljenjem. Žljebljenje je horizontalno (prijelaz trbuha u vrat posude), ili pak gusti okomiti ili malo koso položeni žljebovi, te oni koji tvore motiv trokuta prekrivaju trbušni dio (T. I,4). Ponekad su grupe okomitih žljebova razdvojene plastičnim niskim slijepim ušicama (T. I, 5). Analogije u ornamentalnoj tehniči i motivu našim primjercima nalazimo na teritoriju grupe Ruše (npr. Haj-

T. I - Šarnjak, Šemovec: 1-6 površinski nalazi, keramika

Crtež: B. Šimek

dina - F. STARE, 1950, sl. 1c, T. VII/53; Pobrežje - S. PAHIĆ, 1972, T. 30/9, 10; T. 31/1). Tehnika kaneliranja trbušnog dijela posuda razvijat će se i dalje kroz starije željezno doba.

Srp potkovastog tipa s drškom u obliku jezička i rebrom, koje kontinuirano teče od drška do vrha sjećiva (T. II, 1) možemo na temelju analogija s primjerima iz ostave Kapelna i Ivanec Bistranski pripisati horizontu Ha B1 - Ha B2 kasnog brončanog doba. Iako srp nije cijeli sačuvan, smatramo da ga s obzirom na kratku dršku u obliku jezička, koja je već potpuno spojena sa sjećivom, ipak treba determinirati kao produkt spomenutog vremena.

Sarnjak - jedna od nađenih hrastovih greda Foto: B. Šimek

Od ostalih površinskih nalaza spominjemo još i komade kućnog maza, fragmente prenosnih ognjišta, kamene bruseve.

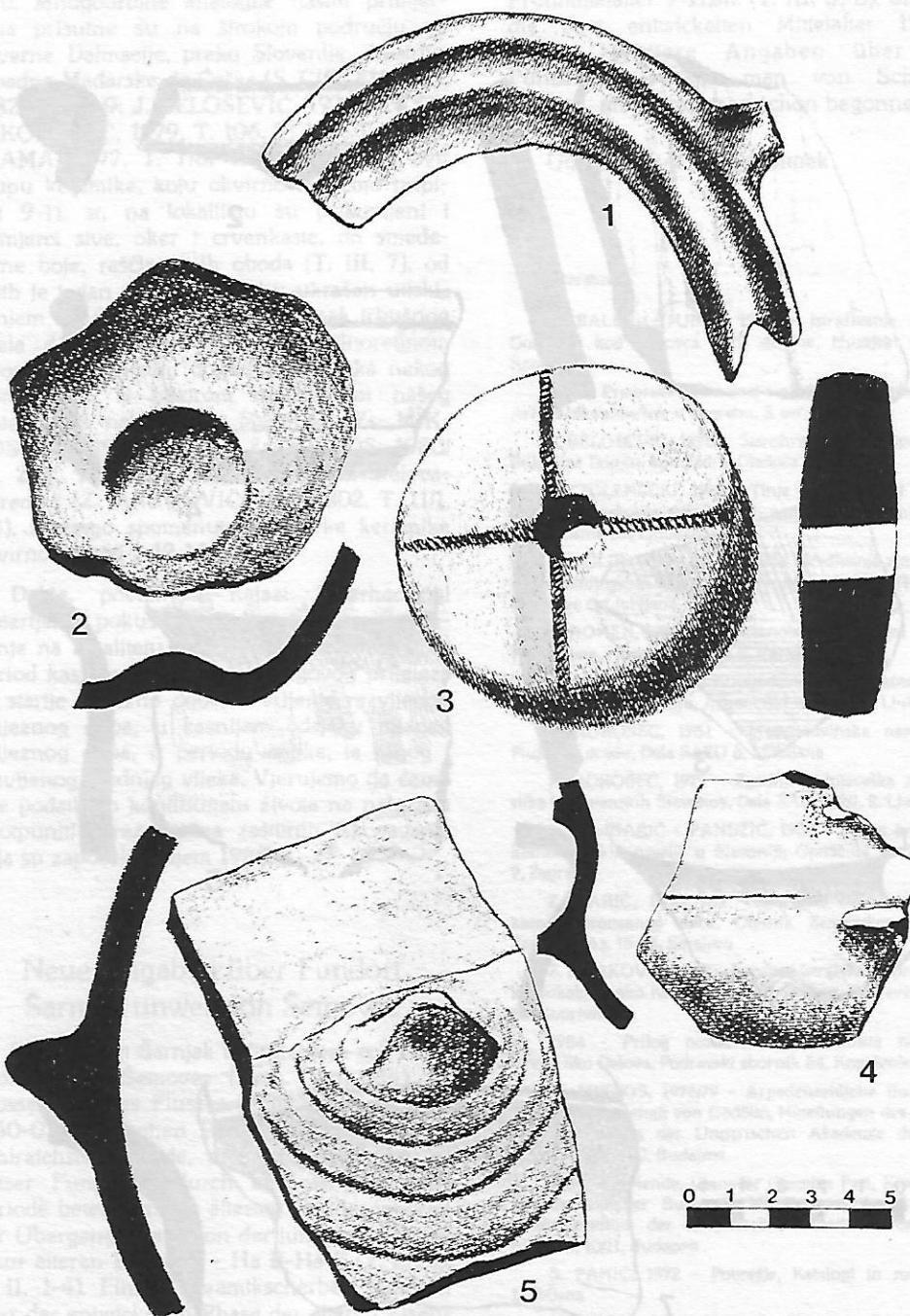
Na dubini od 50 cm unutar naše pokušne sonde konstatalirali smo ukopani objekt s tamnom, sivo-crnom, masnom ispunom i fragmentima finije crne posude (T. II, 5), izrađene iz gline dobre fakture, redukciono pečene, zaglađenih stijenki. Dekoracija, kao na našoj posudi česta je na keramici starijeg željeznog doba, pa ju tako nalazimo u tumulima u Goričanu (D. BALEN-LETUNIĆ, 1980, 50), na lokalitetu Farkašić P (Z. MARKOVIĆ, 1982, T. 7/14), u Kaptolu kod Slavonske Požege (V. VEJVODA - I. MIRNIK, 1971, T. III/4,5; T.

XIII/7). Zaključujemo da će objekt koji smo djelomično istražili u probnoj sondi pripadati starijem željeznom dobu, s okvirnom datacijom u Ha C - Ha D period.

Nalazi mlađeg željeznog doba za sada su malobrojni, no ipak potvrđuju pretpostavku da je na Šarnjaku život trajao i kroz određeno razdoblje mlađeg željeznog doba. Fragment većeg sivog lonca rađenog prostom rukom ornamentiran je okomitim žljeblijenim linijama, kojima se imitira češljasto povlačenje (T. III, 1). Ovakvi situlasti lonci uobičajeni su inventar naselja kasne faze mlađeg željeznog doba, pa ih nalazimo u horizontu VI b i VI c Gomolave (M. SLADIĆ, 1986, T. XV/8 i dalje), na Oroliku (M. SLADIĆ, 1986, T. XXXVII/5, 6), na Gradini u Privlaci kod Vinkovaca (N. MAJNARIĆ-PANDŽIĆ, 1984, 25). Istom razdoblju pripadalo bi i fragment ruba također sivog situlastog lonca (T. III, 2), a po svoj prilici i ulomak visoke sive posude flašastog ili jajolikog oblika, radene na kolu. Ove malobrojne nalaze možemo tek okvirno datirati u kraj 2. i u 1. st. p.n.e.

Antički nalazi su također malobrojni: ulomak opeke sa uparanim valovitim linijama, ulomak donjeg dijela posude od prozirnog zelenog stakla, fragment sive kućne keramike dekorirane horizontalnim i kosim češljastim povlačenjem (T. III, 3), rađene u tradiciji keramografije mlađeg željeznog doba. Slični primjeri nađeni su u Petrijancu (I. ŠARIĆ, 1978, sl. 23), u najstarijem horizontu vile kod Jalžabeta odnosno Bartolovca (B. VIKIĆ-BELANČIĆ, 1968, 85-86), te na drugim nalazištima, a pripisuju se 1. i 2. st. Možda bi istom vremenom mogao pripadati i ulomak zdjele na T. III, 4, budući da sličan primjerak potjeće iz sloja IIa spomenute vile kod Jalžabeta (B. VIKIĆ-BELANČIĆ, 1968, T. VII/6). Fragment manje zdjelice izuzetno tankih stijenki svijetle oker boje, s ukrasom kratkih ureza i tragovima crveno-narančaste boje mogao bi ukazivati i na određene tragove života u kasnijem periodu antike.

Nalaze ranog srednjeg vijeka čine fragmenti lonaca smeđe, sivo-smeđe i sive boje, grube, šupljikave površine ili s većom primjesom krupnozrnatog pijeska. Jedan primjerak ukrašen je kratkim češljastim povlačenjem, nizom horizontalno uparanih linija i utiskivanjem istim instrumentom po samom rubu oboda (T. III, 5). Neki primjerici imaju uparane jednoredne šiljate valovnice ili višeredne nepravilne, plitke valovnice (T. III, 6). Većina

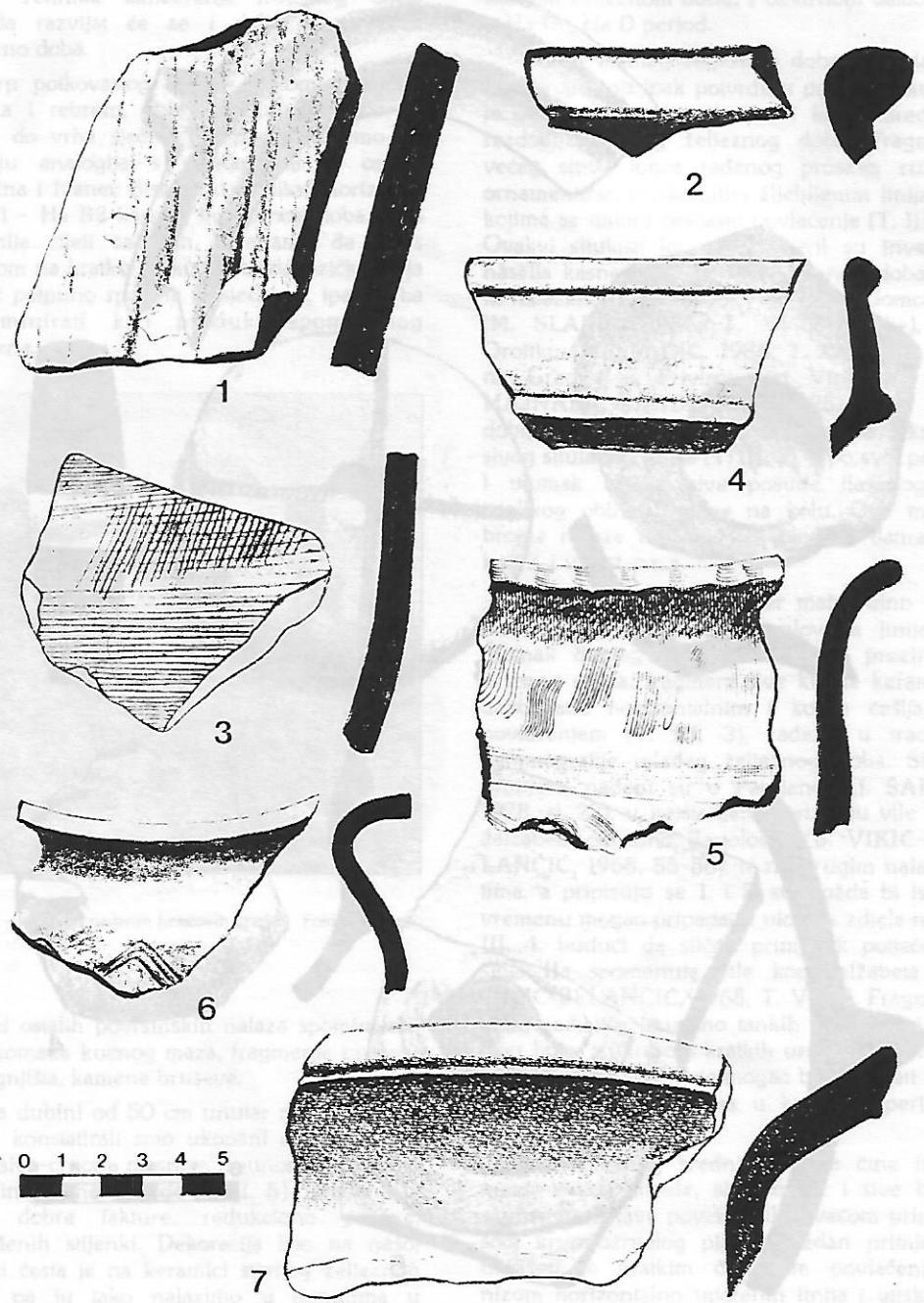

T. II - Šarnjak, Šemovec: 1-5 površinski nalazi; 1 bronca; 2-5 keramika

Crtež: B. Šimek

line - P. STARČ 1950, T. 10, 1-10
Podbrdo - S. PAHIC 1972, T. 302, 10-11
BH1. Tehnika napravljenje keramike
počnući rezanjem je sa

zeljeno zeba.
Srp potpisuje keramiku
bez obzira na vremensku
redoslijednost, ali i u
temelju
Kapina
Tie BI -
tro nje
D. BALEN
e već
pocinje
množi

Od očekivanih posudica do sada su
nađene i komadi kuchnog maza, fragmenti
ljudskih ognjišta, kamene batulice.

Na dubini od 50 cm unutar
četvrtine kvadrata su otkrivene
doline dugačke redom
zagledenih viljenja. Dekor na
osuci česta je na keramici sa
toko, po tu tako valacima u
porkano (D. BALEN-LETUNIC 1980, 50).
Na lokalitetu Tučepi (ME MATHEWS 1971, T. 7/14), u Kapatu kod Šibenika Potječe (V.

lukovidne luke razinu je vjerovatno
VLAHO BEND KIRNIK 1971) i Šibenik (Š. ŠALOMO 1971).

ovih posuda rađena je na spororotirajućem kolu. Mnogobrojne analogije našim primjerima prisutne su na širokom području od sjeverne Dalmacije, preko Slovenije, Austrije, zapadne Mađarske do Češke (S. CIGLENEČKI, 1982, sl. 4,8,9; J. BELOŠEVIĆ, 1975, T. IX/2; P. KOROŠEC, 1979, T. 106, T. 108, T. 112; J. SLAMA, 1977, T. T/8, T. III/6 itd). Uz ovu grupu keramike, koju okvirno možemo pripisati 9-11. st, na lokalitetu su prikupljeni i primjeri sive, oker i crvenkaste, do smeđe-crne boje, raščlanjenih oboda (T. III, 7), od kojih je jedan na samom rubu ukrašen utiskivanjem nekog štapića. Jedan ulomak trbušnog dijela dekoriran je pravilnom jednorednom valovnicom i nizom dugoljastih otiska nekog instrumenta. S obzirom na sličnost našeg materijala s nalazima iz Mađarske (Zs. MIKLOS, 1978/79, T. 75-76; Zs. MIKLOS, 1980/81, 286, T. 16-17), te sa obližnjih Delova-Grede I (Z. MARKOVIĆ, 1984, 302, T. 11/1, 2,4), možemo spomenute primjerke keramike okvirno datirati u 12-14. st.

Dakle, površinski nalazi i arheološki materijal iz pokusnih sondi potvrđuju naseljavanje na lokalitetu Šarnjak kod Šemovca kroz period kasnog brončanog i njegovog prijelaza na starije željezno doba, u vrijeme razvijenog željezognog doba, u kasnijem odsjeku mlađeg željezognog doba, u periodu antike, te ranog i razvijenog srednjeg vijeka. Vjerujemo da ćemo ove podatke o kontinuitetu života na nalazištu upotpuniti i rezultatima zaštitnih iskopavanja koja su započela krajem 1988. g.

Neue Angaben über Fundort Šarnjak unweit von Šemovec

Das fundort Šarnjak befindet sich cca 1 Km südlich von Šemovec (Gem. Varaždin) im grossen Tal des Flusses Plitvica. Auf einigen 0,50-0,80 M hohen Plateaus findet man die zahlreichsten Funde, die die Besiedlung an dieser Fundstelle durch eine längere Zeitsperiode beweisen. Die ältesten Funde gehören der Übergangsphase von der jüngeren Bronze - zur älteren Eisenzeit - Ha B-Ha C (T. I, 1-6; T. II, 1-4). Einige Keramikscherben gehören aber der entwickelten Phase der älteren Eisenzeit an (T. II, 5). Die Besiedlung in der jüngeren Eisenzeit (T. III, 1, 2), so wie in der Römerzeit (T. III, 3, 4) wird durch einige Scherben bewiesen. Die slawische Keramik

wird in 2 Gruppen gesondert: eine, die dem Frühmittelalter 9-11.Jh. (T. III, 5, 6), und eine, die dem entwickelten Mittelalter 12-14.Jh. gehört. Weitere Angaben über diese Fundstelle erwartet man von Schutzgrabungen, mit denen man schon begonnen hat.

Übersetzung: Marina Šimek

Literatura:

- D. BALEN-LETUNIĆ, 1980 - Istraživanja tumula u Gorčanu kod Čakovca 1979. godine, Muzejski vjesnik 3, Koprivnica
- 1987 - Prehistorijski nalazi s gradine Kiringrad, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. ser. 20, Zagreb
- J. BELOŠEVIĆ, 1975 - Starohrvatska nekropolja u selu Biljanima Donjim kod Zadra, Diadora 2, Zadar
- S. CIGLENEČKI, 1982 - Tinje nad Loko pri Žusmu in problemi raziskovanja slovenskih naselbin v Sloveniji, Arheološki vestnik 32, Ljubljana
- M. FULIR, 1969 - Topografska istraživanja rimskih cesta na varoždinskom i medimurskom području (1960-1967), Razprave 6, Ljubljana
- Z. HOMEN, 1982 - Novi kasnobrončanodobni lokalitet u Križevcima, Muzejski vjesnik 5, Varaždin
- J. HORVAT, 1984 - Prazgodovinske naselbinske najdbe pri farni crkvi u Kranju, Arheološki vestnik 34, Ljubljana
- J. KOROŠEC, 1951 - Prazgodovinska naseljina na Ptujskem gradu, Dela SAZU 6, Ljubljana
- P. KOROŠEC, 1979 - Zgodnjesrednjeveška arheološka slika karantanских Slovanov, Dela SAZU 22/1, 2, Ljubljana
- N. MAJNARIC - PANDZIC, 1984 - Prilog problematiči kasnolatenskih naselja u Slavoniji, Opuscula Archaeologica 9, Zagreb
- Z. MARIC, 1960-1961 - Vis kod Dervente - naselje kasnog brončanog doba, Glasnik Žemaljskog muzeja u Sarajevu, n.s. 15-16, Sarajevo
- Z. MARKOVIC, 1982 - Rezultati istraživanja prehistorijskih lokaliteta oko Koprivnice 1981. godine, Podravski zbornik 82, Koprivnica
- 1984 - Prilog poznavanju kontinuiteta naseljavanja terena oko Delova, Podravski zbornik 84, Koprivnica
- Zs. MIKLOS, 1978/79 - Arpadenzeitliche Burgwälle in der Hügellandschaft von Gödöllő, Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, 8/9/1980, Budapest
- 1980/81 - Mende, Leányvar (Komitat Pest, Kreis Monor), Arpadenzeitlicher Burgwall, Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, 10/11, Budapest
- S. PAHIC, 1972 - Pobrežje, Katalogi in monografije, Ljubljana
- M. SLADIĆ, 1986 - Keramika Skordiska, Beograd
- J. SLAMA, 1977 - Mittelböhmien im Frühen Mittelalter, Praehistorica 5, Praha
- F. STARE, 1950 - Ilirske grobišće na Zgornji Hajdini pri Ptiju, Arheološki vestnik I/1-2, Ljubljana

I. ŠARIĆ, 1978 - Anličko naselje u Petrijancu, Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb

M. SIMEK, 1985 - Kameni Vrh, Godišnjak Gradskog muzeja Varaždin 7, Varaždin

V. VEJVODA - I. MIRNIK, 1971 - Istraživanja pretistorijskih tumula u Kaptolu kraj Slavonske Požege, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. ser. 5, Zagreb

B. VIKIĆ-BELANČIĆ, 1968 - Istraživanja u Jalžabetu kao prilog upoznavanju života u zaledu dravskog limesa, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. ser. 3, Zagreb

K. VINSKI-GASPARINI, 1973 - Kultura polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj, Zadar

Josip VIDOVIC, Muzej Međimurja Čakovec

Arheološka istraživanja na položaju Kalanica kod Donje Dubrave u Međimurju

Povišene terene (nanosi rijeke Drave) na prostoru između naselja Donje Dubrave i Vidovca, prirodno zaštićene od hirovitih rijeka Mure i Drave, čovjek od davnine koristi za svoja naselja i sam ih stoljećima nadograđuje. Mnogi površinski nalazi s terenskih rekognosciranja pobudjuju interes arheologa za ovaj prostor, a prve zapise o nalazima spominje Andela Horvat u svojoj doktorskoj disertaciji "Spomenici arhitekture i likovnih umjetnosti u Međimurju", izdane u Zagrebu 1956. godine, koja prostor Međimurja obilazi u svojstvu člana konzervatorske ekipe iz Zagreba. Suradnici ekipe iz Zagreba, Aleksander Schulteis i Stjepan Leiner, kao prvi radnici novoosnovanog muzeja u Čakovcu obilaze ove terene skupljajući površinske nalaze. Detaljan obilazak ovog terena izvršila je ekipa arheologa Muzeja Međimurja Čakovec 1977. godine za potrebe konzervatorske dokumentacije prostornog plana Međimurja do 2000. godine. Povišeni teren zapadno od današnjeg naselja uz cestu za Čakovec registriran je tada kao arheološki lokalitet rimske razdoblja, ali neutvrđene namjene. Površinski nalaz keramike, stakla, a kasnije i nalazi dva rimska novčića, predodređuju sondažno istraživanje ove lokacije.

Sredstvima SIZ-a Muzej Međimurja izvršio je tokom mjeseca travnja sondažna istraživanja na privatnim parcelama vlasnika, koji nisu tražili obeštećenje zemljišta, te im se ovim putem zahvaljujemo na razumijevanju.

Sondi A veličine 6 x 2 m, dužom osi okrenutom pravcu istok-zapad, otvaramo na najnižoj koti povišenog platoa gotovo uz samu

cestu. Cijelom dužinom sonde sloj humusne crnice ne prelazi tridesetak centimetara, a do dubine 1,20 m nalazi se sloj žutog pijeska "Hamoka". Unutar sloja crnice te u najgornjem sloju pijeska cesti nalaz je fragmentirana keramika, koja metodološkim principom proučavanja pripada vremenu antike.

Sondi B veličine 4 x 2 m, dužom osi u smjeru sjever-jug, otvaramo u neposrednoj blizini sonde A. Sloj crnice kao i sloj pijeska, što se tiče dubine, identičan je kao i u sondi A. Pokretni arheološki nalazi, uglavnom keramika, pripadaju takoder antičkom periodu, a kao nalaz vjerojatno je dio grobova devastiranih uslijed poljoprivrednih radova, odnosno oranja.

Sondi C veličine 4 x 2 m, dužom osi okrenutom u pravcu sjever-jug, otvaramo na najvišoj koti povišenog platoa. U sloju crnice, koji ni ovdje ne prelazi 30 cm, nailazimo na fragmentiranu keramiku sive boje. Na sjevernoj strani sonde nailazimo na tragove palista s ostacima manje keramičke posude sive boje. Stoga ovu sondu proširujemo naredna četiri metra u smjeru sjeveroistoka, prateći sloj paljevine, koji u promjeru iznosi gotovo dva metra. U sloju paljevine, uz već napomenute keramičke fragmente, sporadično nailazimo i na sagorjele kosti. Do dubine 50 cm u ovoj sondi nailazimo i na veće keramičke fragmente posuda crvene boje, ručke, vratove, trbuhe i dna posuda, koji odreda pripadaju antičkom vremenu. Čest je i nalaz metalne željezne šljake, koji ponešto zbumjuje kao nalaz. Naime, ovdje moramo napomenuti da su slojnice u

Etnologija

Venja BOBNJARIĆ, O pojavi pekve u koprivničkom kraju.	74
Nada MATIJAŠKO, Uvodna plošta pri nošenju tenuta na području panonskog kraola u Japodaviji.	76
Mladen MEDAŠ, Prizor bibliografija Zvonimira Lovrenčevića	78
Slavica NOŠIĆ MUZEJSKI VJESNIK	80
Dimitrije STEFANOVIĆ, Muzejski vjesnik u Međimurju	81
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE	
(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor i Virje)	

Prikazi

Venja BOBNIĆ TEHNIČKO UREDNIŠTVO	
1988.	
Stručni kolegij Gradskega muzeja Bjelovar	58
Venja BOBNIĆ Glavni i odgovorni urednik: Goran Jakovljević	59
Frano ROBY Tehnički urednik: Željko Vukčević	
Ljude RAK Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar), Miroslav Klemm (Varaždin), Smiljka Marčec (Čakovec), Rastko Pražić (Kutina) i Oka Ričko (Koprivnica)	
Mladen NOŠIĆ Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.	92
Rade MILOVAC Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.	94
Dražen PALE Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar	95
Zorko MELIĆ Za nakladnika: Božidar Geric	97
Djelatnost Muzeja Sjeverozapadne Hrvatske 1988.	99
Naklada: 800 komada	
Naslovna stranica: Detalj metalne ograde ispred spomen-muzeja "Josip Broz Tito" u Velikom Trojstvu, rad Josipa Broza	
Prijevodi: Oka Ričko (Koprivnica), Marina Šimek (Varaždin), Miroslav Klemm (Varaždin) i Antun Šimunić (Osijek)	